

# **Halk Sağlığında Güncel Derlemeler IV**

**Editör**

Prof. Dr. Ferdi TANIR



© Copyright 2022

*Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.*

<b>ISBN</b>	<b>Sayfa ve Kapak Tasarımı</b>
978-625-8299-84-7	Akademisyen Dizgi Ünitesi
<b>Kitap Adı</b>	<b>Yayıncı Sertifika No</b>
Halk Sağlığında Güncel Derlemeler IV	47518
<b>Editör</b>	<b>Baskı ve Cilt</b>
Prof. Dr. Ferdi TANIR ORCID iD: 0000-0001-7408-8533	Vadi Matbaacılık
<b>Yayın Koordinatörü</b>	<b>Bisac Code</b>
Yasin DİLMEN	MED078000
	<b>DOI</b>
	10.37609/akya.2114

## UYARI

*Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.*

*İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.*

*Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.*

**GENEL DAĞITIM**  
**Akademisyen Kitabevi A.Ş.**

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara  
Tel: 0312 431 16 33  
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

# ÖNSÖZ

Akademisyen Yayınevi yöneticileri, yaklaşık 30 yıllık yayın tecrübesini, kendi tüzel kişiliklerine aktararak uzun zamandan beri, ticarî faaliyetlerini sürdürmektedir. Anılan süre içinde, başta sağlık ve sosyal bilimler, kültürel ve sanatsal konular dahil 2000'ni aşkın kitabı yayımlamanın gururu içindedir. Uluslararası yayınevi olmanın alt yapısını tamamlayan Akademisyen, Türkçe ve yabancı dillerde yayın yapmanın yanında, küresel bir marka yaratmanın peşindedir.

Bilimsel ve düşünsel çalışmaların kalıcı belgeleri sayılan kitaplar, bilgi kayıt ortamı olarak yüzlerce yılın tanıklarındır. Matbaanın icadıyla varoluşunu sağlam temellere oturtan kitabın geleceği, her ne kadar yeni buluşların yörüngesine taşınmış olsa da, daha uzun süre hayatımızda yer edineceği muhakkaktır.

Akademisyen Yayınevi, kendi adını taşıyan “**Bilimsel Araştırmalar Kitabı**” serisiyle Türkçe ve İngilizce olarak, uluslararası nitelik ve nicelikte, kitap yayımlama sürecini başlatmış bulunmaktadır. Her yıl Mart ve Eylül aylarında gerçekleşecek olan yayımlama süreci, tematik alt başlıklarla devam edecektir. Bu süreci destekleyen tüm hocalarımıza ve arka planda yer alan herkese teşekkür borçluyuz.

**Akademisyen Yayınevi A.Ş.**



# İÇİNDEKİLER

<b>Bölüm 1</b>	COVID-19 Pandemi Sürecinde Veri ve Teknoloji.....	1
	<i>Mehmet KIVRAK</i>	
<b>Bölüm 2</b>	Kronik Hastalıkları Bulunan Yaşlıların Acil Servis Başvuruları: Entegre Bakım ve Disiplinler Arasında Entegrasyonun Önemi .....	9
	<i>Nurgül BALCI</i> <i>Nezih KAVAK</i>	
<b>Bölüm 3</b>	Anne Sütü Bankacılığı.....	25
	<i>Ceren VARER AKPINAR</i>	
<b>Bölüm 4</b>	COVID-19 Pandemisi: Cinsiyet Eşitliği ve Kadına Şiddet .....	41
	<i>İlkem DUMAN KIYMIK</i>	
<b>Bölüm 5</b>	Çevresel ve Mesleksel Kimyasallar: Kadınlarda Reproduktif Sistemde Tehlikeler .....	49
	<i>Musa ŞAHİN</i>	
<b>Bölüm 6</b>	Gebelikte Rh Alloimmünizasyonu.....	59
	<i>Çağlar YILDIZ</i>	
<b>Bölüm 7</b>	Sigara Bağımlılığı ve Tedavisi.....	65
	<i>Neslişah GÜREL KÖKSAL</i>	
<b>Bölüm 8</b>	Kalabalık Bir Acil Servisin Potansiyel Gücünün Değerlendirilmesi: Acil Serviste Palyatif Bakım.....	81
	<i>Nezih KAVAK</i> <i>Nurgül BALCI</i>	
<b>Bölüm 9</b>	Güneşten Koruyuculara Güncel Bir Bakış .....	95
	<i>Cansu KANSU</i> <i>Emrah ÖZAKAR</i> <i>Rukiye SEVİNÇ ÖZAKAR</i>	
<b>Bölüm 10</b>	İklim Değişikliği ve Halk Sağlığı.....	111
	<i>Didem YÜZÜGÜLLÜ</i>	
<b>Bölüm 11</b>	Dünyayı Etkisi Altına Alan Önemli Salgınların Tarihçesi.....	121
	<i>Sami AKBULUT</i> <i>Hasan SARITAŞ</i>	
<b>Bölüm 12</b>	Günümüzde Bisfenol A'nın İnsan Sağlığına Etkisi .....	135
	<i>Pınar ALTUN YILDIRIM</i> <i>Ersin NAZLICAN</i>	

## İçindekiler

<b>Bölüm 13</b>	Dünyadaki Savaşların Çocuk Sağlığı Üzerine Etkisi .....	145
	<i>Fatma ATUN ÜTÜK</i>	
	<i>Burak METE</i>	
<b>Bölüm 14</b>	Yoga ve Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar İlişkisi .....	157
	<i>Pelin MUTLU AĞAOĞLU</i>	
<b>Bölüm 15</b>	Çocuk Çağı Obezitesi .....	179
	<i>Elif KÖSE</i>	

# YAZARLAR

**Uzm. Dr. Pelin MUTLU AĞAOĞLU**

Kahramanmaraş İl Sağlık Müdürlüğü  
ORCID: 0000-0002-0016-828X

**Prof. Dr. Sami AKBULUT**

İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Genel  
Cerrahi AD.  
ORCID: 0000-0002-6864-7711

**Dr. Öğr. Üyesi Ceren VARER AKPINAR**

Giresun Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk  
Sağlığı AD.  
ORCID: 0000-0001-8168-6435

**Uzm. Dr. Nurgül BALCI**

T.C. Sağlık Bakanlığı Evde Sağlık  
Hizmetleri Birimi  
ORCID: 0000-0001-5950-3989

**Uzm. Dr. Nezih KAVAK**

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dışkapı  
Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma  
Hastanesi  
ORCID: 0000-0003-2751-0046

**Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KIVRAK**

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Tıp  
Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi AD.  
ORCID: 0000-0002-2405-8552

**Uzm. Dr. İlkem DUMAN KIYMIK**

Samsun İl Sağlık Müdürlüğü  
ORCID: 0000-0003-3258-5331

**Uzm. Dr. Neslişah GÜREL KÖKSAL**

Aile Hekimliği, Kanser Erken Teşhis  
Tarama ve Tedavi Merkezi  
ORCID: 0000-0002-9498-0163

**Dr. Öğr. Üyesi Elif KÖSE**

Sakarya Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk  
Sağlığı AD.  
ORCID: 0000-0002-2232-4538

**Doç. Dr. Burak METE**

Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk  
Sağlığı AD.  
ORCID: 0000-0002-0780-6176

**Prof. Dr. Ersin NAZLICAN**

Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk  
Sağlığı AD.  
ORCID: 0000-0002-1460-1996

**Dr. Öğr. Üyesi Emrah ÖZAKAR**

Atatürk Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi,  
Farmasötik Teknoloji AD.  
ORCID: 0000-0002-7443-208X

**Dr. Öğr. Üyesi Rukiye SEVİNÇ ÖZAKAR**

Atatürk Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi,  
Farmasötik Teknoloji AD.  
ORCID: 0000-0002-2972-8084

**Öğr. Gör. Hasan SARITAŞ**

Siirt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri  
Fakültesi, Ebelik AD.  
ORCID: 0000-0001-5685-4142

*Yazarlar*

**Uzm. Dr. Musa ŞAHİN**

Sağlık Bakanlığı Adana İl Sağlık  
Müdürlüğü  
ORCID: 0000-0002-0736-2229

**Doç. Dr. Çağlar YILDIZ**

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Tıp  
Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum AD.  
ORCID: 0000-0003-3150-3340

**Arş. Gör. Dr. Fatma ATUN ÜTÜK**

Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk  
Sağlığı AD.  
ORCID: 0000-0001-8804-1058

**Uzm. Dr. Didem YÜZÜGÜLLÜ**

Seyhan İlçe Sağlık Müdürlüğü  
ORCID: 0000-0001-6731-6155

**Arş. Gör. Dr. Pınar ALTUN YILDIRIM**

Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk  
Sağlığı AD.  
ORCID: 0000-0003-4013-1681